

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Ishaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge Evropejske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravištvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoškega“ iskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta štey. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvo: Koroska cesta štey. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserate se sprejemajo do tolia opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Naše čete prodirajo v Albanijo.

Kdor varčuje, ima bodočnost.

Danes vsi varčujemo. V to smo v več slučajih primorani že radi tega, ker mnogo blaga, ki se je prej uvažalo v našo državo, sedaj radi zaprtja meje ne prihaja več k nam. Ali ne bi bilo mogoče po končani strašni vojski — kar Bog daj, da bi se že kmalu zgodilo — nadalje z izdatki tako varčevati?

Najpametnejše varčevanje po vojski bi pač bilo, ako bi ustavili uvoz nepotrebnih reči, posebno še razkošnih, potratnih izdelkov. Za nakup razkošja in potrate potrebni denar — večinoma zlato — s katerim se mora to blago v tujini plačevati, naj ostane v deželi, da na ta način našo bomo denarno vrednost, takoimenovano valuto, ojačimo. Čim več zlata in srebra gre v tujino, tem manjša je naša denarna vrednost, ker se državne zaloge zlata zmanjšajo in papirnati denar nima dovolj pokritja.

Gre se torej pri tem tudi za vrednost našega denarja, ki je podvržen tujemu kurzu (dnevni vrednosti). Ta kurz je že zelo globoko padel in njegova višina še vedno ni stalna. Za 100 mark nemškega denarja moramo sedaj plačati celo 150 K 75 v, za 100 francoskih frankov 166 K 25 v, v mornih časih pa je veljala marka 117 K 80 v, frank pa samo 95 K 50 v. Vsak nakup tega ali drugega blaga v tujini, ki se mora plačati z zlatom, tišči našo denarno vrednost k tlom v veselje naših sovražnikov in k naši veliki škodi. Domoljubna in družabna dolžnost vsakega poštenega Avstrijca tedaj je, da opusti sedaj vsako razkošje in ne kupi nobene nepotrebne reči!

Ali pa je teh razkošnih predmetov toliko in za tako pomembno vrednost, da bi se tudi v bodoče lahko prihranilo pri njih upoštovanja vredne denarne svote?

Poglejmo malo v sezname o našem uvozu v leto 1913, torej pred vojsko, da se prepričamo, koliko smo za razkošne, t. j. skoro popolnoma nepotrebne reči vrgli denarja v tujino!

V prvi vrsti so to pomeranče, mandarine itd. Teh se je uvozilo v Avstrijo, večinoma iz Italije, za okrog 10,000,000 K na leto. Starejši ljudje se še pač predobro spominjajo, da nekaj te laške robe v naših krajih skoro poznali niso, a so kljub temu dobro živeli. Ta postavka pri izdatkih se torej čisto lahko črta in se nadomesti z domačim sadjem, ki je vrh tega boljše kot tujino in še celo laško sadje glede dobrote posebno nadkriljuje.

Italijani in drugi naši sovražniki so našemu domačemu sadju že itak s tem dovolj škodovali, da so uvažali na leto za okrog 4,300,000 K bruski in jabolk, suhih sliv za 1,100,000 K, vkuhanega sadja za 1,000,000 K, zlahtnih sliv, bresk, črešenj za okrog 4,000,000 K. Torej za samo sadje, ki je namenjeno večinoma samo za kinč, izdamo Avstriji v tujini in sicer zopet večinoma v sovražni Italiji, veliko svoto 26,000,000 K. To svoto na leto čisto lahko prihranimo!

K temu še pride zelenjava, večinoma taka, ki bi jo lahko pogrešali, za približno 16,000,000 K, in popolnoma nepotrebne cvetlice in rože za 7,500,000 K.

Kako lepo bi se lahko naše sadjarstvo, vrtnarstvo in gojitev rož razvijala, ako bi se le del teh velikih svot uporabilo za procvit teh strok! Pri gorej navedenih vrstah sadja niti nismo vsteli raznih vrst drugega sadja, kakor so: banane, ananasi, dateljni, rožiči in kostanji, za katere izdamo v tujini zopet 5 mil. K. Za žafran, papriko in vanilo plačamo na leto našim sovražnikom 5,600,000 K.

Skupno torej izdamo v tujini za sadeže, katere bi v naših gospodinjstvih lahko pogrešali, okrog 60 milijonov K na leto.

Poleg teh še izdamo velike svote za rastlinske pridelke, ki sicer ne spadajo pod razkošne predmete, a bi se pri nakupu istih vendar lahko mnogo prihranilo. Za kavo plačamo n. pr. v tujini 90,000,000 K, za kakao 9,000,000 K, za čaj 5,000,000 K, torej za tri

predmete, ki se rabijo za pijačo, celih 104,000,000 K. Za čokolado izdamo 1,000,000 K, za tuja vina (to so večinoma peneča vina) čez 8,000,000 K, za krompir (večji del rani, torej tudi izvečine nepotrebno razkošno blago) skoro 7,000,000 K, za tuj tobak in smodke čez 61,000,000 K! Za stvari, ki spadajo med pravo razkošno blago izdamo izredno velike svote in sicer: Za tujo perje za lišpanje 13,500,000 K, za kaviar 2,600,000 K, za tujo razkošno obleko in perilo (angleško-francosko blago) okrog 7,000,000 K. Za zlatnine in zlahtne kamne 40,000,000 K, za bisere in korale 7,500,000 K, za tuje dišeče praške 5,000,000 K. Ako odračunamo 104,000,000 K za tvarine za pijačo, nam še vedno ostane na leto ogromna svota 160,000,000 K za predmete in blago, katero bi čisto lahko pogrešali.

Poleg tega še moramo upoštevati uvozno blago, ki se sicer ne more popolnoma pogrešati, a se uvoz istega lahko močno zniža. K temu blagu prištevamo fige, dateljne, citrone, grozdne jagode, mandeljne in bisernice itd. Teh predmetov nakupimo na leto v tujini za 9,000,000 K. Za svileno blago in svilene niti damo celo 115,000,000 K! Kožuhovina nas stane krog 27,000,000 K. Torej izdamo v tujini s prej navedenimi tvarinami za pijačo vred na leto za predmete, pridelke in tvarine, katere bi lahko pogrešali, velikansko svoto 416,000,000 K.

Koliko bi se lahko tukaj — pri tako ogromnih svotah — prihranilo! A žalibog, že vnaprej lahko rečemo, da se naši ljudje naštetim razkošnim in nepotrebnim predmetom ne bodo prostovoljno odrekli, a koravno nam je dolgotrajajoča vojska dala v tem oziru dovolj dobrih naukov.

Država sama pa bo lahko ljudstvo napeljevala k varčnosti in ga odvajala, da ne bi kupovalo nepotrebnih tujih predmetov. Pred vsem bi se dalo to doseči z visokimi carinami na tuje predmete, ki jih lahko pogrešamo ali pa so nam popolnoma odveč. S tem bi najhujše kljubovali sovražnim tujcem, ki bi nas sedaj tako radi izstradali in uničili.

Vprašanje, ali bi se pri nepotrebnem tujem blagu ne dalo prihraniti v naš prid na leto velikih svot, je resno vprašanje. S tem vprašanjem se bavijo že mnogi odlični krogi, Ravnatelj velike dunajske lombardne in eskomptne banke, Ernst Lemberger, je sklical te dni na Dunaju zborovanje, na katerem se bo posvetovalo in razpravljalo o naši denarni vrednosti. Na dnevnem redu tega zborovanja je tudi vprašanje: Kako bi se naj preprečil uvoz nepotrebnega (razkošnega) blaga?

Marsikateri naš čitatelj bo zadovoljen s predlogom, da se tuje razkošne stvari ne bi več uvažale v našo državo in bo vskliknil: „Le začnite v mestih s tem gibanjem, na deželi smo pred vojsko in tudi sedaj videli le malo takih nepotrebnih predmetov, ker nimamo časa, da bi se vadili v razkošju.“ In priznati tudi moramo, da ima naše kmečko ljudstvo prav, ako se drži lepe stare kmečke priprostosti in čišta staro kmečko nošo in častiljive staroslovenske šege.

Naše pravilo za bodočnost pa boji: Kdor hoče imeti prihodnost, naj varčuje!

Dobro ljudstvo ne obupaj!

Z velikim sočutjem in žalostjo slišimo, da v nekaterih krajih žene skoraj obupavajo in se za gospodarstvo dosti več ne zmenijo. Gospodar je pri vojakih, poslov ni, sama — tako misli marsikatera — ne bo zmogla ničesar. Res so velike reve take uboge žene; toda ni treba obupati. Ali se ne vidi že pri vsemenu, da nam hoče Bog pomagati? Kolikokrat smo pa še orali sredi mesca januarja, kakor se je to letos zgodilo? Vse se lahko dela v sedanjem ugodnem vremenu. Ljudje so si napravili drva in stelje, izvozili so gnoj, izorali za oves in pripravili vse za pomladansko delo.

Naši poslanci, ki so neprenehoma v stiku z našim ljudstvom, nam pravijo, da je za galico in za spomladansko setev že poskrbljeno. Galice bo dobila štajerska dežela dobri dve tretjini in sicer po okrajnih zastopih. Cena bo sicer višja, kakor navadna leta, a vendar ne previsoka. Spomladansko seme bode nekoliko dražje kot je cena žitu pri vojnižitem zavoju, a tudi ne neprimerno dražje. Žito bode skrbno očiščeno. Način naročevanja bo kmalu razglašen. — Zadnji teden sta v teh gospodarskih zadevah na Dunaju in v Građcu posredovala dr. Korošec in dr. K. Verstovšek.

Iz kroga istih poslancev tudi izvemo, da bo za spomladno delo vojaška in politična oblast poskrbela za potrebno število ujetnikov, kajti v javno in splošno korist je, ako se rodovitni Spodnji in Srednji Štajer do zadnjega kosa zemlje obdelata. Občine se že sedaj naj potrudijo, da dobijo potrebno število ujetnikov na razpolago, kakor hitro se začnejo dela v vinogradih, na njivah in v gozdovih.

Vsako čuti z našim kmetiskim ljudstvom, z njegovim velikim trpljenjem in z njegovimi mnogobrojnimi skrbmi. Vse se bo storilo, da se mu olajšajo njegove razmere. Za to pa, dobro kmečko ljudstvo, ne obupavaj, ampak imej pogum, zaupaj v svojo lastno moč in posebno v božjo pomoč!

Dalmatinci pri cesarju.

Ko so Italijani začeli vojsko, so željno obračali svoje oči na našo kršnato Dalmacijo. Dopačlala so se jim varna pristanišča, kraji polni prirodnih lepot in ljudje krepke rasti in vitkega stasa. Dalmatinci so videli koprneče italijanske poglede ter šli Italijanom nasproti — do soške fronte. In tam sedaj strašno klestijo Italijane ter jih kaznujejo za njih pregrešne želje.

Tudi dalmatinsko prebivalstvo, ki je ostalo doma, je gnalo srce, da bi izrazilo preljubljenemu vladarju zvestobo in udanost. Ta prilika se jim je ponudila dne 28. jan. Nekdanji mariborski okrajni glavar, sedaj cesarski namestnik grof Attiems, je popeljal odlične zastopnike dalmatinskega prebivalstva pred presvitlega cesarja. Pred cesarjem je v imenu vseh govoril dalmatinski deželni glavar dr. Ivčević. Govoril je izključno v hrvatskem jeziku. Cesar se je na to milostno zahvalil ter rekel med drugim:

Junaški sinovi Dalmacije so z navdušenjem sledili mojemu klicu in so izvršili v tej vojni izgledne čine hrabrosti in samožrtovanja. „Proslavljeni stojijo že mesec v najspredejših vrstah tam, kjer je treba odbijati naval po številu močnejega nasprotnika, ki je v požrešni pohlepnosti zastoj poizkušal stegniti roke po našem morju, ki pomenja za nas življenje in bodočnost, in tudi po naši domači grudi. Z njim tekmuje vse prebivalstvo dežele v prizadevanju, da z vojnimi prenašanjem vseh nadlog vojne in požrtvovalnimi čini domoljubja posnema po svojih močeh tiste, ki so dan na dan in v vsaki uri pripravljani, da svoj najdragocenejši imetek zastavijo za domovino. In vidno je božji blagoslov nad našo pravično stvarjo. Ob neprodinrem zidu so se razbili vsi napadi sovražnika in ravno te dni so bili moji bojni sili usojeni na Dalmacije južnih mejah slavni uspehi — blesteč list slave v naši zgodovini — ki bodo pripomogli v

lo, da važne dele tega kraljestva odslej zavarujejo pred sovražnim ogroževanjem. S pomočjo Vsemogočnega in po junaštvu moje vrle armade in mornarice se posreči, da svojim ljubljnim narodom pripravim časten mir."

H koncu se je zahvalil vsem Dalmatincem za izražena čustva ter jim poslal svoj cesarski pozdrav. Cesarjeve besede so jasno donele po celi dvorani in vzbudile v poslušalcih največjo radost. Sledili so jim navdušeni klici.

Na to je cesar osebno nagovoril nekatere člana dalmatinskega zastopstva. Najprej je nagovoril dež. glavarja Ivčevića in ga podrobno izpraševal o delovanju deželne uprave v Dalmaciji in o razmerah v deželi. Nato se je obrnil cesar k zadrskemu nadškofu dr. Pulišiču in ga vprašal, kako je preстал dolgo potovanje. Z bivšim namesnikom baronom pl. Nardellijem je cesar govoril o dnevnih vprašanjih; grško-pravoslavne škofa dr. Brankoviča je vprašal o razmerah v njegovi škofiji. Vojni superior in mestni župnik v Dubrovniku, msgr. Crnčca, je cesarju na kratko opisal sedanje razmere v Dubrovniku in poročal o uspešnem delu na polju vojne oskrbe, kar je cesarja vidno razveselilo. Z grofom Borellijem in vitezom pl. Vukovičem je cesar govoril o gospodarskih stvareh Dalmacije. Poslaneu Biankiniju je rekel cesar po prijaznem pogovoru o njunem zadnjem srečanju: "Upam, da kmalu nastopijo redne razmere in se zopet naseli mir in blagostanje v zadovoljstvo vseh narodov." Nato je govoril s poslancem dr. Baljakom o razmerah v njegovem volilnem okraju in s poslancem mesta Šibenika dr. Dulibičem o nekaterih primorskih vprašanjih. Med pogovorom je dr. Dulibič izjavil, da se šibeniško in okoliško ljudstvo prav trdno zanaša na končno zmago in se spričo mogočnega varstva vojne mornarice prav nič ne boji sovražnika. Nato je cesar pripomnil: "Da, tudi vojna mornarica je resnično velika dela izvršila." Cesar je govoril potem še z zadrskim, trogirskim in prčanjim županom. Končno se je obrnil k namestniku grofa Attensu in rekel, da je današnja udanostna izjava po poklicanih zastopnikih Dalmacije njegovemu sreću zelo dobro dela. Nato je stopil cesar par korakov nazaj, se s povzdignjenim glasom ponovno zahvalil odposlanstvu in zapustil dvorano. Spremljal ga je navdušen trikratno "živijo!"

Italijansko bojišče.

Na naši soški fronti so živahni boji in sicer smo sedaj mi napadalci. Dosegli smo, kakor poroča general Kadorna sam, pravi tepe uspehe pri Oslavju, na Kalvariji in tudi italijanske postojanke na Malem Javorčeku se zdijo celo Kadorni ogrožene. Vsled dogodkov na soški fronti se je italijanski kralj tako vznemiril, da je hitro zapustil Rim in prihitel na fronto med svoje vojake. Nič se nam tudi čudno ne zdi, ako poročajo laški listi, da je vojaška uprava zopet odstavila več poveljnikov. Stari poveljniki gredo, novi prihajajo, mi pa stojimo trdno kakor skala.

V Italiji narašča nevolja nad sedanjim ministrom. Oni, ki niso bili za vojsko, kažejo na onemoglost italijanske armade, ki v teku osmih mesecev ni mogla priboriti niti enega uspeha. Sedaj še boče to težje, ker se odpira za Italijane novo bojišče v Albaniji. Oni pa, ki so sicer za vojsko, pripisujejo vse neuspehe tudi sedanjemu ministru, ker baje postopa prepočasi in premalo odločno.

Veliko se piše, da pride francoski ministrski predsednik Briand na obisk v Italijo. Spremljala ga bosta zunanji minister Bourgeois in generalisimus Joffre. Toda obisk odlagajo od tedna do tedna, znamenje, da se ne morejo zediniti zaradi zadev, o katerih bi potem ob obisku razglasili celemu svetu, da so edini. Sedaj se pravi, da pride francoski obisk še le v sredini meseca februarja. Pogajanja še bodo torej trajala vsaj 14 dni. Zakaj se gre, ali za Balkan, ali za skupen nastop v severni Afriki, ali pa sporazumno postopanje pri že tolikokrat naznanjeni spomladanski ofenzivi, ne vemo.

Naši uspehi na soški fronti.

Avstrijske čete se na soški fronti zadnji čas živahno gibljejo. Zadnjič smo med najnovejšimi poročili poročali o lepem uspehu pri Ostavju (severozahodno od Gorice). Te dni so došla zopet poročila o nadaljnjih uspehih naših čet.

Na Kalvariji.

Gora Kalvarija na južnozahodni strani Gorice je bila že od začetka vojske torišče hudih in krvavih bojev. Italijani so polagoma zavzeli črto postojanke na Kalvariji. A naši so dne 24. jan. te postojanke zopet srečno iztrgali Italijanom iz rok. Zvečer, dne 24. jan. so, kakor pravi italijansko uradno poročilo, na višinah zahodno od Gorice (Kalvarija) močne avstrijske sile pod varstvom megle napadle italijanske postojanke. Vsled premoči avstrijskih čet so se italijanski oddelki umaknili s prve črte v strelske jarke druge črte, da bi se tako izognili nevarnosti, da jih naši popolnoma pogazijo. Boj za kalvarijske postojanke je bil izredno srdit.

Na Malem Javorčeku.

V bovškem ozemlju se razvija zadnji čas prav živahno gibanje čet na obeh straneh. Italijani zama napadajo naše postojanke na visoki gori Romlon, ki prevladuje bovško okrožje. Mi jim vračamo z napadi na Mali Javorček, južno od Rombona. V četrtek, dne 27. jan., je, kakor poroča Kadorna, naša artilerija silovito obstreljevala že itak ogrožene italijanske postojanke na tej gori. Po dobri artilerijski pripravi pa so naši pešci trikrat naskočili goro. Kadorna pravi, da so bili vsakokrat odbiti.

Pri Sv. Luciji.

Dalje proti jugu je vas Sv. Lucija. Pri Sv. Luciji se izliva Idrija v Sočo. Vas in še več ozemlja na zahodni strani Sv. Lucije je v naših rokah. General Kadorna pa v svojem poročilu dne 25. jan. poroča, kakor da bi bila Sv. Lucija last Italijanov. Iz avstrijskega časnikarskega stana, torej iz popolnoma zanesljivega vira, se poroča, da je italijansko poročilo glede Sv. Lucije popolnoma neresnično in da je Sv. Lucija naša.

Boji za Doberdob.

Od dne 24. jan. naprej Italijani zopet z vso silo obstreljujejo naše postojanke na Doberdobu. Posebno hud artilerijski ogenj je pri Sv. Mihaelu in Sv. Martinu.

Vojaška onemoglost Italije.

Ob početku vojne se je presojalo italijansko vojno silo na okroglo 1.2 milijona prvovrstne armade, vso izvežbano silo pa na 1.6 milijona največ. — Takrat se je tudi videlo, da hoče Italija porabiti svoje vojake samo ob svoji meji z namenom, da se raztegne na ozemlje, katero hoče zavojevati. Ko je četvero zveza silila Italijo na Balkan, se je sodilo, da Italija na izhodni obali Adrije more odposlati k večjemu 50.000 mož, in sicer po večini črnovojnike. Dogodki so pokazali, da je bilo presojanje pravo. Italija ni pomagala nič na Balkanu, njena balkanska politika je zblmljena, Italija povdarja dan na dan, da potrebuje ob svoji fronti proti Avstriji svoje vojaštvo, vse to pač jasno spričuje onemoglost Italije. Italija sama s tem priznava svojo vojaško onemoglost. Italija pa je tudi izgubila že 600.000 mož svoje prvovrstne armade, to je polovico svojih najboljših čet, dočim so branitelji ostali čvrsti in krepki v svojih postojankah in se je njihovo razpoloženje visoko dvignilo. Kar smo odbili v četrti soški bitki, to so bile že deloma površno izvežbane čete. Ako zaženejo Italijane zopet take izgube, potem bodo morali zamašiti že svoje vrzeli s črnovojniki, kolikor jih še ostane. Stevilo napadalca v primerju z braniteljem je še vedno večje, ali v tem pogledu se pri novem italijanskem ponesrečenem napadu in ako bodo proste avstrijske čete na kakem drugem bojišču, lahko hitro marsikaj izpremeniti.

Kako je v Gorici.

Črnovojnik Martin Tržana iz Širja nam piše dne 21. januarja iz Gorice:

Kje je živahnost Gorice? Tako se nehote vprašam in premišlujem, kadar grem slučajno zvečer po ulici, čeravno se mi to malokdaj zljubi. Kje je tisto veselo gibanje, tista čarobna električna razsvetljava, katera je še pred enim letom tako lepo razsvetljevala celo mesto? Kje je cestna železnica, katera je s tako hitrostjo vozila noč in dan z južnega kolodvora na državni kolodvor in nazaj? Kje so one lepe hiše, katere so krasile mesto? Mnogo jih je porušila in požgala izdajalska granata; med njimi je tudi škofova palača in »Gregortičev Dom«, kateri je tudi precej poškodovan. Ako si prišel poprej v katerokoli cerkev, kako so bile lepe in okincane, a tudi to je izginilo vsled strahu pred grdim izdajalskim početjem, kajti ostudni in hinavski Judež ne prizanaša niti cerkvam. Posebno težko in občutno je prizadeta cerkev čč. oo. kapucinov, katera je bila šele leta 1911. dovršena in po-

svetena, a sedaj je zelo občutno poškodovana. Kje je ljudstvo, katero se je tako živahno sprehajalo po ulicah, naj si bo v toplih letnih, kakor v mrzlih zimskih večerih? Vse je izginilo, deloma so ljudje pobegnili, ostali pa se skrivajo v podzemskih kletih, posebno kadar tulijo in divjajo sovražne granate in šrapneli nad mestom, da si tako rešijo življenje, kajti mnogi izmed njih so našli tudi vsled sovražnih granat prezgodnji grob. Res občudovanja vredno ljudstvo, katero tako vneto ljubi rodno grudo, da ga ne premakne niti strah pred smrtjo. Ono hoče ostati na svoji zemlji in v svojih hišah. Čudil bi se dragi bralec, ako bi z lastnimi očmi videl to, kar se tukaj godi. Tukaj je porušena in požgana lepa visoka hiša, a tik nje pa je še odprta trgovina, katera ima le bolj majhne poškodbe. Ko tako stojim zamišljeno v neki ulici, pa se mi v resnici miho stori, ko gledam te podrtije, groblji podobne. Bleda luna razsvetljuje poprej tako lepo razsvitljeno, a sedaj tako zapuščeno mesto. Poprej živahno gibanje ljudstva in drvenje vozov, samodrečev in tramvaja, sedaj pa pogosto in divje tuljenje izdajalskih granat in šrapnelov nad mestom. Poprej tolika živahnost, sedaj tolika otožnost. Zdi se ti, da luna in zvezde žalujejo in se zgražajo nad to polentarsko predrznostjo in grozoto. Ali upati je, da bo ljubi Bog tudi laški predrznosti storil enkrat konec. Zaupajmo! Mogoče nam zasje letos lepše pomladno solnce, katero prinese nam vsem skupaj lepšo bodočnost, po kateri bo pa tudi Gorica dobila počasi lepše lice in se bodo vrnile pobegle družine nazaj in mi vojaki pa tudi k našim družinam domov. Ti pa laški izdajalec, boš se še gotovo kesal, ker boš imel tudi težke vojne občutke, za svojo trdo in pa hinavsko butico, kar ti bomo pač vsi skupaj prav iz srca privoščili.

Kapelica na bojišču.

Cetovodja Josip Zelenko, doma od Sv. Andraža v Slov. gor., piše svojemu prijatelju J. Stelcarju v Mariboru:

Na kamenitem Krasu, kjer prej ni bilo videti nobenega stanovanja, stoji danes na stotine barak, v katerih prebiva naše vrlo vojaštvo, katero stoji na straži proti izdajalcu-Lahu. Večkrat me dovede v moji službi pot tudi k taboriščem naših domačih slovenskih vojakov. Prav živahno življenje je v teh taborih. Šiši se prepevanje mlilih mi slovenskih pesmi, tu mi zopet udarja na uho glas lepo ubrane harmonike: ždi se mi, kakor bi prišel naenkrat v hrupno mesto.

Tam na višini zapazim nekaj posebnega: majhno stavbo, narejeno prav priprosto iz desk, in okoli te stavbe, oziroma pred vhodom, se zbira vrlo naše vojaštvo, eni odhajajo, drugi prihajajo. Tudi mene vleče srce tje, da vidim, kakšen pomen ima li ta priprosta stavba. Začudim se, ko zagledam pred seboj prav mično kapelico, v kateri se daruje naš izveličar Jezus Kristus pod podobo kruha in vina, ter deli duševne in telesne milosti našim hrabrim vojakom. V to kapelico se zateka torej naše vojaštvo, proseč pred podobo Križanega in Marije Pomočnice za svojo in za srečo naše domovine. Tu se torej morejo vojaki večkrat udeleževati daritve sv. maše ter prejemati sv. zakramente ter se zahvaljevati Vsegamogočnemu in Mariji Prečisti Devici za vse prejete dobrote in milosti. Kapelica je okrašena s sv. podobami in zelenim bršljanom.

Tako torej se zabavajo naši vojaki dandanes na bojnem polju. Torej ne branijo samo s puško domovino in presvitlega cesarja, ampak tudi z rožnim vencem v roki. Tudi sv. rožni venec je orožje, katero nas brani pred sovražnikom. Pozdrave!

Boji na koroško-italijanski meji.

Franz Türkl doma iz Orehovec pri Radgoni nam piše s koroško italijanske meje.

Lah nas je neki večer pred kratkim močno z naskokom napadel. Stal sem na straži. Mesec je svetil na nas vojake. Naenkrat se zasvetijo bajoneti ter zagrmijo strojne puške in težki topovi, kakor da bi se približal sodaji dan. Zbudil sem hitro svoje prijatelje in sem jim rekel: »Vstanite! Vstanite! Sovražnik se nam bliža!« Že smo videli od daleč polentarja, ki so se mu svetili bajoneti. Že so zvižgale krogle mimo naših glav in Lah so zavpili: »Avante! Avante!« To je trajalo dve uri in polentar se je moral umakniti. Okoli 9. ure ponoči je začela naša artilerija močno obstreljevati polentarja in kmalu jih je ležalo vse polno na zemlji. Lah je moral zopet pobrati svojo ropotijo in se umakniti. In tako včasih gre dan za dnevom.

Iskreno pozdravljamo vse brale »Slov. Gospodarja« in vse stajerske Slovenke! Franc Türkl, Vinko Druškovič od Sv. Pavla pri Celju; Franc Korazija iz Slatine pri Rogatcu in Franc Lipovec iz Kamensčaka pri Ljutomeru.